

ПРЕС КЛИПИНГ

12. октобар 2015.

НАСЛОВИ

- Стаклари понестаје соде и прети прекид производње;(стр.2)
- Стотине хиљада људи зарађују у сивој зони;(стр.3)
- Најдуже радимо за најмању плату;(стр.5)
- Жене не морају у пензију пре 65. Године;(стр.7)
- Порезници отерали у стечај 188 предузећа;(стр.9)
- Будимка спремна за приватизацију;(стр.11)
- Газде не хају ни за плате ни за обрачунске листиће;(стр.12)
- У Европи једино просветарима Србије смањене плате;(стр.13)
- ЗАПОСЛЕНИ У ПРЕДУЗЕЋУ ХЛЕБ ОД СУТРА У ШТРАЈКУ;(стр.15)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:571382-Staklari-ponestaje-sode-i-preti-prekid-proizvodnje>

Стаклари понестаје соде и прети прекид производње

Тањуг

Српској фабрици стакла (СФС) у Параћину, због дуготрајне блокаде рачуна, који је премашао 522 милиона динара, и нестанка соде прети прекид производње, упозорили су данас синдикати фабрике

Српској фабрици стакла (СФС) у Параћину, због дуготрајне блокаде рачуна, који је премашао 522 милиона динара, и нестанка соде прети прекид производње, упозорили су данас синдикати фабрике.

Док фабрика све више тоне, већински власник Бугарин Цветан Василев, са синдикатима комуницира СМС порукама у којима их охрабрује да не брину и да ће фабрика да ради.

Председник Самосталног синдиката СФС Живојин Матејић изјавио је новинарима да је ситуација алармантна и додао да "по неким изворима дуг фабрике достиже 25 милиона евра". Он је оценио да је "то толико тешко да може доћи до најгоре ситуације, гашења производње, а ми то не желимо ни да помислимо".

"Од већинског власника стиже увек исти одговор "немојте да се секирате, фабрика ће да работа", рекао је Матејић питајући како ће то да ради.

"Ми смо одговорнији људи од њега, СФС, без улагања и завршетка приватизације не може да ради", сматра Матејић.

Он је рекао да је одбио да оде на састанак са Василевим, који је Василев заказао СМС-ом, а није отишао ни председник синдиката "Независност" СФС Бобан Никодијевић.

"На сваком претходном састанку на који смо ишли добили смо обећање да ће Василев да плати све што је обећао и према Влади Србије и према радницима, међутим, та његова обећања нису испуњена", рекао је Никодијевић.

Он је га је обавестио да ће код њега отићи на стасанак када он буде испунио бар део обећаног и додао да Синдикати траже од државе да се огласи поводом тога, као и да каже ко је власник.

Блокада рачуна СФС је повећана на преко 522 милиона динара. Наплату дуга из 2006. године, са припадајућом каматом, тражи Агро банка у стечају, а Србијагас је 6. октобра пустио меницу од 90 милиона динара на основу фактура из 2014. године, речно на заједничком састанку Самосталног и Синдиката Независност, одржаног у петак.

Генерални директор СФС Борислав Вуковић, упутио је допис председнику Надзорног одбора Георгију Маџарову и представнику купаца Ивану Ђиђеу, у коме их упозорава да је неопходно, да хитно обавесте Владу Србије, да преузимају обавезу да уплате одређен износ

и предложe пут изласка из кризне ситуације или да обавесте Владу да не постоји могућност плаћања и судбину фабрике препусте држави, наводи се у саопштењу са седнице Синдиката. Синдикати су упозорили да због повећаног износа и нестанка соде прети блокада производња стаклене амбалаже и траже да се "проблем фабрике коначно реши" и да неће дозволити да "радници буду колатерална штета у препуцавањима Владе и већинског власни

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:571348-Stotine-hiljada-ljudi-zaraduju-u-sivoj-zoni>

Стотине хиљада људи зарађују у сивој зони

Ј. Ж. СКЕНДЕРИЈА

Упркос многобројним мерама инспекција, рад на црно у нашој земљи и даље представља проблем са којим се тешко излази на крај. Најугроженије области грађевина, трговина, туризам и угоститељство...

ВИШЕ од 350.000 људи у Србији ради на црно, показују званични подаци Републичког завода за статистику. Међутим, процене говоре да је овај број душло већи, а неки су склони да тврде и да достиже чак и милион непријављених. Највише их је међу грађевинцима, трговцима, у туризму и угоститељству, ауто-транспорту, агенцијама за обезбеђење, кладионицама и коцкарницама, али и међу занатлијама.

Неформална запосленост или рад на црно подразумева рад у нерегистрованој фирми, без формалног уговора и без пензионог и здравственог осигурања, са једном платом на папиру, а другом на рачуну. Број људи који овако раде протеклих година је био у сталном порасту. У великим градовима попут Београда, Новог Сада, Ниша, Крагујевца, где је највише фирми, већи је и број оних који раде без папира, али свакако да фактичког рада има и у мањим местима. Међутим, што је мањи и неразвијенији град, то је више изражен рад на црно.

- Инспекција рада је од прошле године мало променила начин рада - каже Бојан Јоцић, директор Инспектората за рад. - Осим тога што раде на локалном нивоу, и што раде по жалбама и представкама странака, имамо и принцип ротације, где се инспектори упућују на рад и контроле у остале округе у Србији. То је дало добре ефекте и то ћемо и даље практиковати. Потрудили смо се да више делујемо превентивно и да пробамо да у оним случајевима у којима можемо, више указујемо послодавцима на недостатке у раду.

Оно што охрабрује је, рецимо, да када инспектори рада на терену "ухвате" послодавца са 100 непријављених радника, упозоре га или изрекну одређене мере, касније га испрате у Централном регистру да ли је пријавио запослене и утврде да је "запослио" 400, уместо 100. Што значи да је имао много више нелегалних радника.

СПОРНИ И ВРТИЋИИнспекцијским надзорима је утврђено да се највише нерегистрованих субјеката бави трговином, угоститељством, поправком и одржавањем моторних возила, прерадом и обрадом дрвета и производњом предмета од дрвета, занатским услугама и извођењем грађевинских радова... Инспектори рада су затицали и нерегистроване вртиће, кладионице, геронтолошке центре.

Драгољуб Рајић из Мреже за пословну подршку сматра да веома тешко може да се реши проблем "сиве економије" јер то је обележје сиромашних друштава. Једино решење је, по њему, увођење што више фирми у легалне токове и мања оптерећења на зараде.

- Многи раде на црно јер немају други посао или ако знају неки занат, не исплати им се да се пријављују - каже Рајић. - Ту мислим на занатлије који се баве разним поправкама, фризере, прављење ситних колача и продавце шверцоване робе. За читав тај посао потребна је координација инспекција. Мора се дати шанса свима да се региструју, али само уз смањење бирократије и мање папирологије.

Он наглашава да пријављивањем данас ниједан послодавац ништа не добија, већ губи, јер мора да плати књиговођу и порез држави. За Рајића је недопустиво да је у нашој земљи и минимална зарада опорезована, па фирма на 22.000 минималца плати још 14.000 динара пореза држави.

- Сива економија се сузбија на два начина, а то су могућност да се смање трошкови уласка у бизнис и боља контрола инспекцијских служби - указује Рајић.

Злата Зец из Уједињеног гранског синдиката "Независност" објашњава да треба разликовати рад на црно без уговора од неформалног рада који подразумева неплаћање пореза и доприноса, или посао са уговором у коме део зараде иде на руке, а део преко рачуна.

- Опасније је оно што се нелегално ради кроз легалне токове - каже Зец. - Проблем се годинама не решава јер је одобравање рада на црно у ствари економски и социјални амортизер, који користи држава. На тај начин једна болест се лечи тровањем других органа, али годинама се никакви озбиљнији помаци не дешавају.

ДАЖБИНЕ За само годину дана држава ономе ко оснује фирму на име пореза узме од 2.500 до 3.000 евра, а он је у њено покретање уложио 5.000. Банке, како сматра Рајић, такође немају разумевање за почетнике и не одобравају им кредите. - То је један од начина да их повучемо и стимулишемо да уђу у легалне токове. Дажбине су превелике, не само државне, већ и оне на локалу - каже Рајић.

Наша саговорница наглашава да се тако пуштају крупне рибе које муте на велико, а јуре се они који зарађују да преживе и то најчешће продавци на кутијама.

У Инспекторату за рад наглашавају да се на раду на црно најчешће затичу млади, пре свега неквалификовани радници, до средњег нивоа стручне спреме, запослени без редовних зарада, као и примаоци новчаних накнада, социјалне помоћи.

- Иако су послови које они раде најчешће високоризични, у пракси их је тешко идентификовати, јер због страха радника од губитка и таквог посла, између радника и послодавца постоји сагласност да се у тренутку инспекцијског надзора избегне легализовање тог односа - кажу у Инспекторату. - То је нарочито присутно у грађевинарству и сезонским пословима у делатности пољопривреде, као и у угоститељској, трговинској и занатској

делатности. У појединим делатностима запажено је да се повећава број радно ангажованих без уговора у истим периодима сваке године.

Инспектори наглашавају да је утврђено и да послодавци организују производну делатност у подрумима, гаражама, приватним кућама, па је тешко открити такву делатност.

ПОЛИТИКА ONLINE

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Najduze-radimo-za-najmanju-platu.sr.html>

Најдуже радимо за најмању плату

Запослени у нашој земљи радили су током седмице 2014. у просеку 42,7, док је просечна радна недеља у ЕУ 39,5 сати

Просечна радна недеља у 2014. (у сатима)

■ Србија	42,7
■ Румунија	41
■ Луксембург	40,9
■ В. Британија	40,9
■ Португалија	40,4
■ Немачка	40,3
■ Пољска	40,2

► У 13 земаља које су се прикључиле ЕУ после 2004. (у просеку 40,1)

■ Просек ЕУ	39,5
■ Мађарска	39,1
■ Малта	39,2
■ Словачка	39,3

У депеши америчке амбасаде у Србији, која је, по Викиликсу, послата 12. јануара 2006, „централи” из Београда, саопштено је „откриће” да већина Срба види посао само као нужно зло и да Срби раде једино да би преживели. Старија генерација и даље верује да држава треба да издржава радника, а многи родитељи говоре својој деци да не прихвате послове који су им „испод части”. Упркос томе, приметиле су америчке дипломате, „у главној београдској

пешачкој улици видећете буљук званично незапослених младих људи, обучених по последњој моди, који пијуцкају капућино и пуше, док у руци држе скупочене телефоне. Слично је и у ноћном животу. Извори новца су: помоћ родитеља и рођака из иностранства, као и нерегистровани послови”.

Можда Срби у Европи нису „народ најстарији”, али нисмо ни лењи као што нам се често „приписује”, јер радимо дуже од свих у 28 држава Европске уније за плате које су међу најмањим у целом региону.

Према анкети о радној снази, редовном истраживању Републичког завода за статистику, које се спроводи по рецепту Еуростата, запослени у нашој земљи су у уобичајеној радној недељи у 2014. у просеку радили 42,7 сати. Поређења ради, запослени са пуним радним временом у Румунији прошле године имали су најдужу радну недељу у ЕУ - 41 сат.

Да ли нас је то неко опањао да смо лењи, а тражимо да нас дебело плате, што домаћи и страни „послодавци” дебело користе?

- Реч је о увреженом мишљењу које је далеко од истине - тврди економиста Горан Николић, сарадник Института за европске студије. - Тој предрасуди су подлегле и америчке дипломате. Истина је много другачија. Срби нису лењивци. Овде је борба за посао много већа него на Западу.

Николић каже да још од седамдесетих слушамо приче како се на Западу много ради, а у Србији ленствује.

- Такве приче су без основа. Служе да се оправдају ниска примања и лош стандард у земљи - сматра Николић. - Зато не би требало да изненађује податак да је радна недеља у Србији међу најдужим у Европи, што је још једна потврда да ми никада нисмо били лењ народ. Оно што нам недостаје, да бисмо достигли продуктивност и плате развијенијих земаља, јесу боља технологија, развијеније тржиште, освојене продајне позиције у иностранству и бар приближно иста почетна позиција коју имају предузећа и фирме развијенијих држава. Воље за рад имамо, чак и у периодима кризе и она нам никада није недостајала”.

Са Николићем се слажу његове колеге економисти, а нарочито људи из синдиката. Неки тврде да се таква прича не пласира „тек тако”.

- Њен циљ је да нам се цена радног сата сведе на минимум, па ко преживи - каже Душко Вуковић, потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије. Као што се, тек онако не заговара да Србија треба да одустане од индустрије и високих технологија и да наша деца треба да се лате мотике. Иако су им се још прадедови потврдили као индустријска нација, број запослених у индустрији са око милион крајем деведесетих прошлог века, свео се на мање од 300.000. Добро плаћена радна места светски моћници чувају за своју децу и унукe - не бирајући средства.

Истини за вољу, продуктивност Срба и даље је само 42 одсто европског просека, указује Горан Николић. Разлози: недовољно добра организација посла, технолошка заосталост и недостатак знања.

- Предрасуда о ,лењом српском народу’ настаје у вишем слоју политичких и финансијских структура које имају непосредан интерес да разбијају независност држава периферије и да приморавају народ на финансијски колонијализам - тврди Николић.

Да смо међу најмање плаћенима у Европи, добро знамо. Кад се поредимо са комшијама, мање од нас зарађују само запослени у Албанији и Македонији. Просечна нето зарада у јулу ове године била је 45.601 динар, док је просечна потрошачка корпа истог месеца коштала 66.807, а минимална 34.661 динар. За просечну корпу у јулу било је потребно 1,46 просечних зарада. Да невоља буде већа, у Србији око 650.000 запослених прима плату са закашњењем, а око 50.000 веома неуредно. Свега око 170.000 запослених у приватном сектору прима плату на време у дан.

По нашој рачуници, а на основу података званичне статистике, српске послодавце у приватном сектору радни сат запосленог у 2014. коштао је у просеку око 2,33 евра. Од те суме, радник је добијао 1,7 евра - колико је коштала паклица цигарета. Трошкови радне снаге у укупним трошковима пословања у Србији износе око 33 одсто, што је знатно мање него у развијеним земљама где то учешће достиже и 64 одсто, као што је случај у Холандији.

Нисмо шампиони одмарања

Неможе нам сезамерити ни да се много одмарамо од (не)рада, јер запослени у Србији имају право на годишњи одмор трајања у одминимум 20 радних дана. Петнаест старих чланица ЕУ имају минимални годишњи одмор од 26,4 дана, док новије чланице имају одмор од 21 дан годишње. Просечан годишњи одмор у ЕУ траје 25,1 дан, наводи Еурофанд.

Сами себе срозавамо

Да ни сами о себи и свом раду, а тиме и платама, не водимо рачуна сведоче и веома честе изјаве наших политичара, па и економиста, који као нашу компаративну предност у односу на суседне земље у први план истичу - квалификовану и јевтину радну снагу. С временом, међутим, квалитет наше радне снаге полако пада, јер смо готово укинули све стручне и занатске школе, али да радимо за мале паре - радимо.

Пре неколико дана на нашим страницама нашао се податак да радници у „Фијатовој фабрици аутомобила” у Крагујевцу зарађују у просеку нешто више од 300 евра, а њихове колеге у Италији или Пољској бар четири пута више. Када су новинари једном приликом упитали једног од првих људи „Фијата” у Србији, зашто је то тако, он је хладно одговорио - „зато што је хлеб у Крагујевцу 30 евроценти, а у Торину пет пута скупљи”.

Александар Микавица

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Zene-ne-moraju-u-penziju-pre-65-godine.sr.html>

Жене не морају у пензију пре 65. године

Ниједна жена запослена у државним службама неће због старости моћи да буде пензионисана као вишак, став Уставног суда

Жене запослене у државној управи, које ове године пуне 60 година и шест месеци, неће морати после 12. октобра у пензију, како је то било предвиђено Законом о максималном броју запослених. У пензију ће ићи само оне које то желе, док ће све друге моћи да искористе законско право и на послу остану до 65. године.

Ниједна жена, дакле, због старости неће моћи да буде пензионисана као вишак запослених.

Управо се тако тумачи саопштење Уставног суда Србије коме су се за помоћ после доношења овог дискриминаторског закона обратили Бранкица Јанковић, повереница за заштиту равноправности и Саша Јанковић, заштитник грађана. Они су крајем септембра поднели предлог Уставном суду да прогласи неуставном, као дискриминаторну, одредбу Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору према којој женама по сили закона престаје радни однос раније него мушкарцима. Оваква одлука важиће све док Уставни суд не донесе коначну одлуку о предлогу за оцену уставности спорне одредбе закона.

За сада је донета привремена мера, али сва искуства из судске праксе показују да се коначна одлука суда у 99 одсто случајева поклапа са привременом мером.

Примена одредбе, којом се прописује законски основ за престанак радног односа због навршених одређених година живота, а која се односи само на жене, спорна је са становишта Устава и забране дискриминације по основу пола, због чега може да има неотклоњиве штетне последице, сматра Уставни суд.

Ранка Савић, председник Асоцијације самосталних и независних синдиката Србије, која је један од иницијатора ове спорне одредбе Министарства за локалну самоуправу, каже, да је овакав став Уставног суда вратио поверење у правду и закон и показао да свака судска одлука не мора бити и политичка, као што је то случај с умањењем пензија за коју овај суд не налази да је противзаконита.

- Уставни суд је потврдио да су жене на овај начин дискриминисане и да имају право да раде до 65 године, како им то омогућава Закон о раду. Оне које имају 60 година и шест месеци стекле су услов за пензију и то је њихова привилегија, али не мора бити и правило, а још мање зато што је неко годинама запошљавао прекобројне чиновнике. Треба видети ко је и како довођен да ради у државној управи и с каквим квалификацијама - наводи Ранка Савић.

Одлуку Уставног суда поздравила је јуче и Бранкица Јанковић, повереница за заштиту родне равноправности, коју је вест затекла у Бриселу на годишњој Скупштини европских тела за равноправност.

- Уставну суд је оваквом одлуком спречио штету која је могла настати. Та одлука значи да ниједан послодавац неће моћи да донесе решење о прекиду радног односа женама које желе да раде - рекла је за „Политику”.

Јанковићева очекује да ће Уставни суд ускоро донети и коначну одлуку о уставности спорне одредбе по предлогу повереника за заштиту равноправности грађана.

Интересантно је да је овакву одлуку Уставног суда прва поздравила Кори Удовички, министар за локалну управу која је закон и донела. И то упркос томе што је предлог њеног министарства суд оценио као дискриминацију жена запослених у јавном сектору.

Ј. Петровић Стојановић

Порезници отерали у стечај 188 предузећа

Ради се о друштвеним фирмама код којих је поступак отворен на основу правоснажне одлуке надлежног суда

Пореска управа објавила је да је покренула 188 стечајних поступака. Тиме је дала „допринос” да се листа предузећа у стечају, на којој их је већ 791 по разним основама, додатно прошири баш за она код којих су предлагачи управо порезници.

- Пореска управа Републике Србије је у складу са Законом о стечајном поступку из 2004. године и Законом о стечају из 2009. године, уплативши предујам, покренула 188 стечајних поступака, међу којима и за Београдску индустрију пива - БИП. Реч је већином о предузећима у друштвеној својини. У свим овим случајевима стечајни поступак је отворен на основу правоснажне одлуке надлежног суда, имајући у виду да су испуњавали законске основе за покретање стечаја - наводи се у одговору на наше питање о којим се предузећима ради.

Порезници наводе да стечај није једини начин наплате пореског дуга, већ се у зависности од процене примењују и други модели, односно предузимају друге законом прописане мере које се сматрају ефикасним. У сагледавању могућности наплате доспелих пореских обавеза, Пореска управа према дужницима предузима мере из своје надлежности у циљу што повољнијег намирења. Покретање стечајног поступка један је од инструмената наплате који се примењује када су испуњени законски услови и у пракси се најчешће примењује када се исцрпе други начини намирења којима се обезбеђује бржа и боља наплата.

Значајан број пореских дужника у претходном периоду био је у статусу реструктурирања што значи да није било могуће потраживања наплатити принудним путем. Престанком заштите извршења реактивирани су налози за принудну наплату из претходног периода.

Љубодрага Савића, професора Економског факултета у Београду, не чуди што се у овом случају покретања стечаја ради о предузећима у друштвеној својини и каже да је то још увек мали број покренутих стечајева.

- Било је и успешних приватизација, али и оних које то нису. Нови власници су направили дугове према запосленима, држави, банкама, добављачима. Држава је раскинула уговор и поставила заступнике свог капитала. Ретко које од тих предузећа се опоравило и дугови за камате, порезе наставили су да се гомилају. Многа од друштвених предузећа нису ни нуђена на продају и знало се да су кандидати за стечај - каже Савић.

Он додаје да многа од тих предузећа немају ни имовину ни запослене тако да њихов стечај и није велика штета. Јер, међу њима нема оних 17 повлашћених с 20.000 запослених. Он додаје да је из тих предузећа отишао свако ко је могао да нађе посао, а да су остали синдикални повериоци и руководиоци. Та предузећа су једно време могла да опстану од помоћи коју им је држава давала.

Добро је, каже наш, саговорник што су зараде запослених добиле приоритет у исплати из стечајне масе, али каже да је закон у том делу промењен касно када пара више и није остало.

- Црта се мора подвући, јер није ствар у томе што су та предузећа проблематична, већ што другима наносе штету, добављачима на пример, па и њих вуку у стечај. Иза њих је остала

мала стечајна маса и процењујем да повериоци могу да наплате само мали део потраживања, трећину или четвртину - каже наш саговорник.

Да заступници државног капитала нису били баш срећно решење за многа предузећа за Савића је пример БИП над којом је управо отворен стечај.

- То је просто невероватно. Пивара је продата Литванцима, држава је раскинула уговор и поставила заступника. Шта заступник зна о том бизнису, као да је пао с Марса или да је пао на Марс. То су чиновници који гледају да не направе неку грешку, немају искуства, организационих способности - каже Савић.

Савића не чуди што у новој тури стечаја нема приватних фирми, јер се код њих посао, како каже, другачије завршава. Сами приватници, каже он, исисају фирму, ликвидирају је и оставе јој дугове и имовину из које ништа не може да се наплати. После оснују друго предузеће.

Исплатни редови

Стечајни повериоци се, у зависности од њихових потраживања, сврставају у исплатне редове. Стечајни повериоци нижег исплатног реда могу се намирити тек пошто се намире стечајни повериоци вишег исплатног реда.

У први исплатни ред спадају неисплаћене нето зараде запослених и бивших запослених, у износу минималних зарада за последњих годину дана пре отварања стечајног поступка са каматом од дана доспећа до дана отварања стечајног поступка и неплаћени доприноси за пензијско и инвалидско осигурање запослених за последње две године пре отварања стечајног поступка.

У други исплатни ред спадају потраживања по основу свих јавних прихода доспелих у последња три месеца пре отварања стечајног поступка, осим доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених.

У трећи исплатни ред спадају потраживања осталих стечајних поверилаца. У четврти исплатни ред спадају потраживања настала две године пре дана отварања стечајног поступка по основу зајмова.

Ј. Рабреновић

НАША ПРИЧА Заинтересовани инвеститори могу да откупе документацију до 14. октобра

Будимка спремна за приватизацију

* Министарство привреде: Закључак о разрешењу односа са бившим власником ускоро на Влади

АУТОР: Љ. БУКВИЋ

Београд, Пожега - Уколико се деси да у наредних неколико дана не буде заинтересованих за куповину једне од најпознатијих фабрика за прераду и промет воћа и поврћа на овим просторима, Будимка из Пожеге би могла да оде у историју. Упркос првој, врло лошој приватизацији, у последње време пословодство, као и сви запослени у Будимки, потрудили су се да компанију одрже не би ли се што боље припремили за други круг приватизације који ће, како се надају, бити успешнији од првог. Тренутно је у току последњи круг јавног позива за приватизацију фабрике која постоји још од 1947.

- До 14. октобра заинтересовани инвеститори ће моћи да откупе документацију ради учешћа у приватизацији и након тога у року од пет дана одлучују да ли ће или неће да уплате депозит - каже за Данас заступник капитала у овој фабрици Раде Танасковић.

Будимка тренутно запошљава 75 радника, али и сарађује са 2.000 добављача, тако би успешна приватизација помогла не само директно запосленима и њиховим породицама, већ и целом пољском крају. Будимка производи концентрате од воћа, воћне сокова, џемове, мармеладе, производе од поврћа, замрзнуто воће и поврће, са воћњаком јабука од 10 хектара и хектаром малине под пластеницима, пласирајући своје производе на домаће и страно тржиште.

- Као и свако предузеће у реструктурирању и Будимка је рањена и проблем мора што пре да се реши. Одржавамо се тренутно изнад површине, али је производња врло скромна јер немамо довољно обртних средстава - напомиње Танасковић.

У претходном кругу јавног позива за приватизацију Будимке, који је објављен 26. маја ове године није било заинтересованих купаца. Тада није била достављена ниједна пријава за учешће у поступку јавног прикупљања понуда са јавним надметањем за већинско власништво. Танасковић верује да се то овог пута неће десити јер би сада требало да буде решена главна препрека за приватизацију - а то су нерашчишћени односи с бившим купцем Панкомерцом из Новог Сада. Панкомерц је 2008. приватизовао Будимку, али је та приватизација раскинута две године касније. У Министарству привреде за Данас тврде да су уложили много напора да реше дужничко поверилачке односе који су оптерећивали ово предузеће.

- Будимка је нажалост била жртва лоше спроведене приватизације која је за собом оставила много проблема који су оптерећивали рад овог предузећа И његову поновну продају. Министарство привреде је уложило велики напоре да реши имовинске и дужничко поверилачке односе и административно припреми Будимку за продају. Припремљен је

закључак којим се решавају односи са бившим власницима И он ће се ускоро наћи на Влади - каже за Данас државни секретар Драган Стевановић.

Он подсећа да је јавни позив за учешће у поступку прикупљања понуда са јавним надметањем ради продаје капитала Будимке објављен 18. септембра, а рок за подношење пријава је 19. октобар.

Будимка ће на продају понудити пакет од 56,19 одсто капитала предузећа у власништву Агенције за приватизацију и Акционарског фонда, који према извештају овлашћеног проценитеља износи 1,2 милиона евра. Почетна цена пакета је 411.830 евра, а продајна документација ће моћи да се откупи за 150.000 динара.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/gazde-ne-haju-ni-za-plate-ni-za-obracunske-listice>

Газде не хају ни за плате ни за обрачунске листиће

Савез самосталних синдиката Србије и УГС „Независност” затражили су од Министарства рада и Инспектората за рад да хитно реше проблем неисплаћених плата и недостављања запосленима

обрачуна зарада и накнада зарада, такозваног платног листића, указујући на то да се тиме крши Закон о раду. Наиме, указали су да је постало масовна појава да послодавци који не исплаћују зараде - не дају ни платне листиће, тако да запослени имају још већи проблем да остваре своје на папиру гарантовано право и судски наплате потраживања проистекла из радног односа.

Председник Савеза самосталних Синдиката Србије Љубисав Орбовић је на седници Социјално-економског савета указао на то да су послодавци прву годину од почетка примене Закона о раду поштовали обавезу да, чак и када не исплаћују плате, дају радницима обрачунски листић, али да су последњих месеци почели то да избегавају . Орбовић је упозорио и на то да су судови сада спори и да не журе да одмах решавају радничке захтеве, чак ни када они имају комплетну документацију на основу које се одмах може наплатити, с обзиром да је платни лист извршна исправа, заостала плата.

Челник самосталаца изнео је и податке о фирмама које радницима не дају обрачунске листиће, наводећи Грађевинско предузеће „Ратко Митровић”, „Мостоградњу” АД Београд, Млекуру Велика Плана, „Агрокооп” из Суботице, ЈКП „Комуналац” Бабушница, ЈКП „Лазаревац”, ЈКП „Комуналац” Власотинце, ЈКП „Бели извор” из Врњачке Бање, ЈКП „Градско гробље” и „Градске тржнице” из Крагујевца.

- Интересантно је да су од тих десет предузећа, шест јавна комунална, која у сваком случају не би смела да не поштују Закон о раду, а камоли буду ти који предњаче у његовом кршењу - рекао је Орбовић. Ресорни министар за рад, запошљавање, борачку и социјалну политику

Александар Вулин објашњава да је на основу обрачунских листића за исплату плата до сада готово 5.000 радника успело да од газде наплати зараду и да је за ту намену исплаћено 158 милиона динара. Министар је поново позвао послодавце да редовно радницима издају обрачунске листиће, али и раднике да користе своје законско право.

- Позивам послодавце да радницима дају обрачунске листиће, али и раднике да користе то своје законско право - истакао је Вулин. - Послодавци који се не придржавају законске обавезе да редовно радницима дају обрачунске листиће могу платити казну и до два милиона динара. Обрачунски листић је доказ на суду и има снагу извршне исправе јер тако радници могу наплатити своја потраживања, односно добити неисплаћене плате, и због тога је он толико битан и важан.

Министар тврди да се, како време од почетка примене Закона о раду одмиче - а он се примењује 14 месеци - повећава број радника који на основу обрачунског листића траже своје заостале плате, као и да се приметно смањује број послодаваца који законске прописе не поштују.- Држава се чврсто бори против злоупотреба у тој области и санкционисаће све оне који се не придржавају прописа. Инспекција је свакодневно на терену, а радници треба да искористе могућност да затраже заостале плате судским путем, за шта им не треба помоћ инспектора рада - закључио је Вулин.

Према подацима које је недавно изнела Живка Пржуљ с Катедре за људске ресурсе Београдске банкарске академије, свега 170.000 запослених у приватном сектору прима плате на време у дан. У Србији око 650.000 запослених прима плату са закашњењем од једног или више месеци, док око 50.000 не прима плату готово никако.

Љ. Малешевић

Лако и до заостале плате и до отказа

На крају месеца послодавац има обавезу да изда обрачунски листић, чак и ако нема новца за исплату плате. На обрачунском листићу треба да пише укупна зарада, радни сати, минули рад и све друге надокнаде. Уколико послодавац не испуњава ту обавезу, довољно је да га радник пријави и без судског спора наплати своју плату, али само под условом да на његовом рачуну има новца. Велики део радника у Србији зна за ту могућност, али такође зна и за последице таквог поступка. С једне стране, плата му треба сваког месеца, а с друге, зна да након судске наплате њему у том предузећу више места нема. То је разлог због којег се мањи број радника одлучује да судски наплати своју муком зарађену плату.

<http://www.dnevnik.rs/drustvo/u-evropi-jedino-prosvetarima-srbije-smanjene-plate>

У Европи једино просветарима Србије смањене плате

Улагање у образовање није трошак, већ улагање у будућност јер је повећан ниво образовања у јакој корелацији са економским растом у свакој земљи, програмска је мантра која се и овде понавља

на свим нивоима и местима која имају везе са образовањем - од основног до високошколског. Лако ју је изговорити, али са њеном реализацијом, поготово када сте сиромашни, може бити великих проблема.

Тек, Србија је једина земља у Европи у којој је забележено смањење плата просветара (реч је о основним и средњим школама) за више од један одсто у периоду 2014- 2015 година. Десило се то захваљујући буџетском дефициту и новим мерама фискалне штедње. Плате државних службеника су смањене 10 одсто још у новембру 2014. године, док су у појединим школама, наставницима додатно смањене плате пошто су одбили да прекину штрајк после потписивања новог колективног уговора.

Ову поражавајућу чињеницу, која поред осталог говори о месту Србије, ако се пореди са школством и најближих комшија и остатка Европе, налази се у најновијој студији Европске комисије „Плате и примања учитеља и директора школа у Европи 2014/15”. Подсетимо се, плате учитељима и наставницима који нису прекинули штрајк 18. фебруара су биле смањене за шестину. Тада је према проценама штрајкача, око 50.000 запослених у готово 700 школа, колико их је наставило са штрајком, добило умањену зараду за период од 19. фебруара па надаље. Обрачунавао им се рад према часовима од 30, а не 45 минута. Тако је наставник за месец дана у штрајку, уместо плате која је већ смањена на 40.000 динара, добио свега 34.000 динара.

Претпоставка за доброг наставника и овде и било где у свету је солидна плата сви се слажу. Међутим, спорадично али приметно, у време дугог штрајака, у медијима се могао чути и осуђујући “глас народа” који није имао разумевања за учитељску муку, од које говорило се, има и већих. По правилу када неком од надлежних то одговара заборавља се “да улагање у образовање није трошак”.

Поменута студија Европске комисије посвећена искључиво плаћености учитеља, наставника и директора основних и средњих школа (податке је дала свака земља понаособ) предочава и најнижу и највећу плату директора, а у односу на бруто домаћи производ (БДП) по глави становника. и мада су износи тих плата, и код нас готово дупло већи од БДП- а у Србији, што је општи тренд у европском школству када је реч о руководиоцима школа. И по висини плата директора у групи смо при дну лествице са Румунијом, Бугарском, Македонијом и Турском.

Иначе, илустрације ради. БДП је у 2013. години (свежији податак је данас скоро немогуће наћи) према тада прелиминарним резултатима био нешто већи од 540.000 динара по глави становника. Рецимо и да је просек БДП-а према подацима УН-а за Европску унију 2014. износио 32.507 америчких долара по глави становника.

Стратегијом развоја образовања у Србији до 2020. године поред осталих циљева утврђен је и онај темељини а то је да издвајање за образовање достигне шест одсто бруто домаћег производа. Стратегијом је предвиђено постепено повећање учешћа издвајања за образовање у БДП, као и повећање апсолутног износа средстава: 2016. године предвиђено је да се за образовање издвоји 5,2 одсто бруто домаћег производа (од тога 1,05 одсто за високо образовање), 2018. предвиђено је да се за образовање издвоји 5,6 одсто БДП-а (од тога 1,15 одсто за високо образовање), док је за 2020. планирано да се за образовање издвоји шест одсто БДП (од тога 1,20 одсто за високо образовање).

Међутим, имајући у виду економску ситуацију у којој се наше друштво налази, извесно је да ће се пораст издвајања за образовање усклађивати са реалним буџетским могућностима. Што се већ увелико и дешава.

Како ће се наћи излаз, остаје да се види, а један од начина је да се поред буџета држава посвети и проналажењу других извора финансирања. У овој Стратегији развоја образовања Министарства просвете, научног и технолошког развоја наводи се да би то могле бити институције као што су Светска банка, Европска унија, Европска комисија, Европске инвестиционе банке... као и кредити и приватне донације.

Све то да би наша земља постала део европског образовног простора. А према студији Европске комисије, с почетка приче, у већини земља Европе учитељске и наставничке плате су порасле у поређењу са 2013/2014. школском годином, а у складу са учињеним платним реформама и спрам пораста трошкова живота. То је у Европи уследило после претходног периода смањивања плата просветара због економске кризе.

Владимир Црњански

АКТЕР

<http://akter.co.rs/27-drutvo/print-142651-zaposleni-u-preduze-u-hleb-od-sutra-u-trajku.html>

ЗАПОСЛЕНИ У ПРЕДУЗЕЋУ ХЛЕБ ОД СУТРА У ШТРАЈКУ

Бета

Запослени у новосадском предузећу "Хлеб" ступиће сутра у штрајк, саопштио је Савез самосталних синдиката града Новог Сада

Они ће ступити у штрајк због неисплаћених зарада за три месеца и неисплаћених путних трошкова за претходне три године, наводи се у саопштењу и прецизира да ће штрајк почети у понедељак у 11 сати.

Запослени у предузећу "Хлеб" пре неколико дана су одржали штрајк упозорења.